BRAC NIEUWS

Maart 2025

Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet omschreven en deze bepalingen ook strikt na te leven.

LET OP!

In verband met carnaval is de Helftheuvel gesloten op 5 maart.

De komende algemene bijeenkomst is op woensdag 12 maart op de gebruikelijke tijd (20.00 uur)

Ook de gewone inloop avonden blijven op woensdag.

Iedereen is uiteraard welkom.

Inhoud

Van de voorzitter 2
Sociaal Jaarverslag 2024 Veron Afdeling 25 's-Hertogenbosch 3
HF Contesten 8
EuCW Activiteit "Snakes and Ladders" 17
Een toffe QSL kaart 17
Colofon 18

Van de voorzitter

Beste mensen,

Woensdag 12 Maart houden we onze algemene ledenvergadering 2025 op de gebruikelijke locatie en tijd Cultureel centrum De Helftheuvel 20:00 uur.

Aan de orde zijn:

1. Presentatie Financieel jaarverslag 2024 (Willem Jan)

2. Presentatie Sociaal jaarverslag 2024 (Klaas)

3. Samenstelling van het bestuur.

4. Beleidsontwikkelingen 2025 en verder.

Het huidige bestuur bestaat uit de 5 volgende personen;

Hendrik (PA3GYK), Claudia (PA5CT), Felix (PD0FLX) secretaris , Willem Jan (PA1WB) penningmeester en Klaas (PA1KE) voorzitter.

Hendrik, Felix en Klaas zijn herkiesbaar.

Willem Jan en Claudia treden af en zijn niet herkiesbaar. Uiteraard danken wij hen beide voor hun inzet de afgelopen jaren.

Jan (PE1NFT) heeft zich gemeld als kandidaat voor het penningmeesterschap en René (PA3GPX) als kandidaat bestuurslid dat o.m. de taken van Claudia overneemt.

Aan de ALV zal dus worden gevraagd:

Decharge te geven over de verantwoording in de voorgelegde verslagen over 2024.

In te stemmen met de herverkiezing van Hendrik, Felix en Klaas als bestuursleden in hun huidige functie en de verkiezing van de genoemde en aanwezige nieuwe kandidaten. Dit in hoofdelijke stemmingen per kandidaat.

De resultaten zullen volgens afspraak voor 1 april worden meegedeeld aan het hoofdbestuur.

Verder is er op 12 April landelijke verenigingsraad. Er zijn bij het hoofdbestuur voorstellen binnengekomen. Deze zullen tijdig aan jullie worden verstuurd. Op de clubavond van woensdag 2 april zullen deze worden besproken en ter stemming gebracht. Een afvaardiging van de club zal de uitkomst daarvan meenemen in de stemming op de verenigingsraad. Wil je een keer mee naar de verenigingsraad? Dat kan en wordt hogelijk gewaardeerd. Geef het gewoon aan op één van genoemde bijeenkomsten.

Klaas PA1KE

Sociaal Jaarverslag 2024 Veron Afdeling 25 ‘s-Hertogenbosch

Januari 2024

Over het gebruik en kosten van de huidige repeater voorzieningen is in november 2023 overleg geweest met Albert (PA3GCO) als vertegenwoordiger van de SHBRG. De uitkomsten van het gesprek waren op de clubavond (6 december) besproken. Over de meeste punten is inmiddels meer duidelijkheid ontstaan.

We zijn nu de mogelijke scenario’s aan het afwegen. Daarbij staat voorop dat we de locaties willen behouden voor onze regio, in welke vorm dan ook. Daarvoor gaat het bestuur op zoek naar oplossingen voor condities en financiering. De constructie van onze club als afdeling van de VERON zonder eigen rechtspersoon vormt daarbij mogelijk wel een hindernis. Het gaat om de volgende locaties, Hintham (2x), Hogeslagen en boerderij Haarsteeg.

De clubavond van 3 januari 2024 is er een (bescheiden) nieuwjaarsreceptie aan de Helftheuvel gehouden. Daar zijn in een gezellige sfeer ervaringen uitgewisseld over de lopende ontwikkelingen binnen de afdeling.

Februari 2024

Er is een inventarisatie gemaakt van problemen zoals die door leden van de afdeling werden ervaren. Het betrof vnl. klachten over de website die weinig actueel was of onjuiste informatie bevatte. Hierop is een discussie over de communicatie binnen de afdeling gevoerd.

Tijdens de clubvergadering van 3-1-2024 is afgesproken dat:

-De bestaande websites uit de lucht worden gehaald

-Catharinus (PE1AHX) de domeinnamen behoudt en de kosten hiervan kan declareren

-We een ‘statische’ site op de Veron website gaan aanleggen voor A25 (BRAC).

-Het BRAC Nieuwsbrief archief overgezet zal worden

-Er een (technisch) beheerder van de site aangesteld gaat worden (tot nader bericht is dit Hendrik PA3KYK). Het doel is in 2024 tot een geheel vernieuwde en goed beheerde website te komen.

Verder is er vastgesteld dat er diverse (Whatsapp en Jit.si)groepen zijn aangaande lopende activiteiten van diverse leden. Whatsapp gaat met tekst-chat en Jit.si met video. Er zijn vier groepen met tekst en documentuitwisseling in gebruik:

Digitale node pi0shb,Techniek pi0shb, Flightaware en PI4SHB PACC.

Verder zijn er twee Video meeting groepen:

https://meet.jit.si/SHB-Repeatergroep van de Digitale Node pi0shb Whatsappgroep

https://meet.jit.si/DigitaleNodepi0shb van de Techniek pi0shb Whatsappgroep

Het bestuur vergadert sedert 2023 ook via Jit.si

Deze groepen worden alle regelmatig gebruikt en blijken in een behoefte te voorzien.

Er zijn in 2024 twee wekelijkse rondes:

Zondag FM 11:30 uur 145.250 MHz, Dinsdag DMR 20:00 TG20432

Maart/April 2024

Helaas stond de maand maart in het teken van het overlijden van (Kobus PE2LOJ). Hij was 14 jaar lang secretaris van afdeling A25. Ook het BRAC nieuws werd vanaf 2001 (dus bijna 24 jaar!) door hem verzorgd. Daarnaast was Kobus van de partij in vele activiteiten. Hij heeft onderscheidingen van zowel VERON als de afdeling ontvangen.

Samen met Herman, zijn oudste zoon, hebben we op de clubavond van maart herinneringen over vroeger opgehaald. Herman was vaak nauw bij de zendamateur activiteiten van zijn vader betrokken. De laatste BRAC nieuws van Kobus is deze maand samengesteld en verstuurd door Herman, op aanwijzingen van Kobus zelf, die tot op het laatst betrokken is gebleven!

Het leven gaat verder en gelukkig kwam nog dezelfde maand René (PA3GPX) met een aanbod het BRAC nieuws voortaan te verzorgen.

René was eerder al actief geweest met het BRAC nieuws in onze afdeling A25. Als ik hem goed begreep stond hij zelfs aan de wieg van de digitale versie daarvan. Ook in het bestuur was René in die dagen actief als secretaris. Vanaf April 2024 is het BRAC nieuws verzorgd onder redactie van René.

Mei 2024

Zaterdag 20 April was de verenigingsraad. Felix (PD0FLX) en Jan (PE1NFT) zijn er naar toe geweest. Belangrijkste feedback is dat de bijdrage van de centrale vereniging aan de afdelingen wordt verhoogd.

Op 1 mei is er een presentatie over het voice netwerk een presentatie gegeven.

Verder is de vergunning voor ons digitaal toegangspunt (MMDVM Multiprotocol) met de call PI3SHB vrijgekomen. De vergunning staat op naam van Peter (PD9ENP), die optreedt als beheerder. Het digitale toegangspunt wordt geplaats op de boerderij in Haarsteeg. Wanneer en op welke frequentie precies zal nog bekend worden gemaakt. Het toegangspunt bestaat uit een transceiver (GM340) van Motorola en een MMDVM bordje. Het toegangspunt is een vast onderdeel van het digitale voice netwerk dat de afdeling aan het ontwikkelen is. Het punt biedt RF toegang voor (digitale) DMR, Yeasu en D-STAR portofoons.

Verder hebben we een interessante analoge portofoon, de Quansheng KV5 8 “ontdekt”. Deze portofoon onderscheidt zich met open source firmware waarop door diverse amateurs modificaties in omloop zijn gebracht. Dit biedt een behoorlijk boost met nieuwe technische mogelijkheden die geheel legaal door de gebruiker kunnen worden toegepast. Sowieso is de porto als transceiver (ca 5W) in de standaard banden (2m en 70 cm) te gebruiken.

Met een meer ingrijpende verandering kan de portofoon geschikt worden gemaakt voor alle HF banden. Hierover heeft René (PA3GPX) een interessant artikel geschreven in het BRAC nieuws.

We verwachten dat het gebruik van deze flexibele portofoon een hoge vlucht gaat nemen.

Juni 2024

Het experimentele VHF/UHF voice netwerk nadert de eindfase. Na het koppelen van diverse digitale modes vorig jaar is het analoge Allstarlink (ASL) in juni ook aangesloten. Deze week zijn de eerste

experimentele koppelingen met PI2SHB gelegd. Deze laatste zijn in juni verder uitgetest. Aan de digitale repeater PI3SHB is gestaag verder gewerkt.

Zoals daar toegezegd, wordt in dit BRAC nieuws de presentatie nog eens weergegeven in de vorm van een overzichtsartikel. Het voornemen is om in een aantal vervolgartikelen praktisch gebruik uit te werken. Daarin komt dan voornamelijk de (eventuele zelf) bouw van de diverse toegangsmogelijkheden uitgebreid aan de orde.

5 juni presentatie door Jan (PE1NFT) een interessante lezing over radio en TV signalen over de laatste meters (coax).

Op 10 juni hebben we in Eindhoven een presentatie over de inmiddels gekoppelde voice netwerken gegeven.

Wat betreft de boerderij in Haarsteeg kan zijn in deze maand de technische ruimtes in gebruik genomen. De komende tijd wordt gewerkt aan de antennemast(en). De bestaande mast moet worden gedraaid en idealiter zou er een tweede mast bij moeten komen. Verder bekijken we of de PACC volgend jaar op de boerderij kan worden gehouden.

Juli 2024

De zondagse ochtendronde is vanaf juli tijdelijk overgenomen door Peter (PD9ENP). Dit om gezondheid redenen van Josef PA3DZY.

In het zicht van de zomermaanden zijn de volgende uitbreidingen van het digitale Voice Netwerk uitgebreid met: Analoge portofoon, Echolink en Droidstar (mobiele telefoon). Koppelingen met het Allstarlink netwerk zijn gerealiseerd. Er wordt gewerkt aan een mogelijkheid om de 70cm gebruikers van de PI4SHB ronde zodanig te koppelen dat er via 2 meter meegedaan kan worden. De digitale ronde Noord-Brabant heeft ook in de zomermaanden op de dinsdagavonden met onderbrekingen plaats gevonden.

September 2024

Deze zomer was helaas overschaduwd door het overlijden van Frans Maters op 23 juli 2024, zoals gemeld in de BRAC nieuws flits van woensdag 24 juli:

“Na een lang ziekbed is Frans Maters PA0FMY (lang actief in de afdeling Den Bosch) vanmorgen om half 5 op 73-jarige leeftijd overleden.”

Frans was zeker bij de wat ouderen in de club beslist geen onbekende. Hij hield slechts enkele jaren geleden nog een lezing over meetinstrumenten voor de club. Hij was lange tijd een actieve radiozendamateur, die veel zelf bouwde. Begin dit jaar schreef hij aan de leden in een bericht in het BRAC nieuws dat hij om gezondheidsredenen stopte met de radio hobby.

Verder hebben de ontwikkelingen van, met name het “Digitale Voice Netwerk” (DVC), niet stilgestaan deze vakantie. Het is gelukt om zowel “puur” digitale netwerken (DMR,YSF,D-Star etc. niet alleen aan elkaar, maar ook aan het analoge (FM) repeater netwerk te koppelen op zowel 70 cm (PI2SHB, 340.175MHz) als 2m (PI4SHB, 145.250MHz). Ook zijn er koppelingen gelegd met Eindhoven PD1EHV (ASL en UHF 438.250 MHz).

Vanuit het experimentele stadium is het project nu in een fase waar we werken aan het in productie brengen van de diverse nieuwe communicatiemogelijkheden die dit met zich mee brengt.

Oktober 2024

Al langere tijd was het beheer van de club website zorgelijk. De landelijke vereniging bood mogelijkheden om aan te sluiten bij de landelijke site. Het beheer zou daardoor minder tijd vergen en de uitstraling van onze club zou qua vormgeving consistenter worden. Na een aanvankelijk moeizame start kwam de aansluiting met de landelijke vereniging tot stand. De nieuwe website van de afdeling is 18 september online gegaan. (https://a25.veron.nl). Hiermee is (weer) een actueel en mooi vormgegeven kanaal tot stand gekomen om ons de komende jaren ten dienste staan. Daarmee zal de BRAC nieuwsbrief niet verdwijnen, maar worden verrijkt met publicatie en een archief op de nieuwe site zodat deze nageslagen kunnen worden. Met dank aan Hendrik (PA3GYK), Catharinus (PE1AHX) en René (PA3GPX) die hier in belangrijke mate aan hebben bijgedragen. Er is een goede samenwerking ontstaan rond het huidige BRAC nieuws en de ontwikkeling van de nieuwe site.

Verder is het nieuwe DMR VHF acces point (AP) in gebruik genomen op vrijdag 27 november. Er is een hotspot gebouwd met een Motorola GM340 transceiver en MMDVM board. Het AP werkt op 144.900 MHz. Het geheel, set en antenne, staat op de boerderij in Haarsteeg en zijn operationeel. Het AP werkt op de Brandmeister TG20473 (DEN BOSCH), Het AP werkt met DMR,YSF, D-Star en ASL. Peter (PD9ENP) is operationeel beheerder. Met dank aan Jan (PE1NFT), Peter (PD9ENP) en Ad (PE1DGW, Eindhoven)

De club beschikt inmiddels over een mooie liermast met beam voor plaatsing op de boerderij (Haarsteeg). Dit biedt mooie vooruitzichten op HF ontwikkelingen op de boerderij. Met erkentelijke dank aan Hendrik(PA3GYK).

November 2024

Er is verder gewerkt aan de uitwerking van de plannen om het beheer van de repeater locaties te verbeteren.

De Multi mode repeater PI3SHB op de boerderij (Haarsteeg) is een aantal malen uit de lucht geweest ivm stroomuitval . Het huidige model (GM340) start niet automatisch op bij terugkeer van de netspanning. Met de hand resetten betekend naar de boerderij rijden. Het probleem wordt opgelost door het huidige te model te vervangen met een GM360 in de loop van deze maand.

Via Hendrik (PA3GYK) hebben we een behoorlijke zware 19 inch kast kunnen bemachtigen voor nieuw te installeren apparatuur op de Hoge Slagen. Samen met Hendrik en Jan (PE1NFT) hebben we de kast deze maand opgehaald in Uden. Eén dezer dagen zullen we de kast gaan installeren.

Aan de nieuwe vergunning voor PI2SHB (ATOF) is gewerkt. Er wordt uitgezocht welke frequenties we mogen gebruiken voor de nieuwe digitale repeater die de oude analoge van PI2SHB gaat vervangen op de Hoge Slagen.

Het overgaan naar een nieuwe versie van de Allstarlink nodes is deze maand afgerond. Ook de software van de DVSwitch bridge(s) is geüpgraded. De huidige Den Bosch TG20473 is dus weer toegankelijk zoals voorheen. (D.w.z. DMR 20473 bereikbaar via DMR, YSF D-Star en ASL).

(o.m. met de nieuwe PI2SHB)

Op de dinsdagavonden (20:00 uur) draait de digitale ronde Noord Brabant op TG 20473 dan ook weer naar behoren. Omdat het ASL netwerk via Eindhoven (of Utrecht) die avonden gekoppeld hebben konden we QSO's houden met radioamateurs uit de omgeving van Eindhoven, Grouw (Friesland) maar ook uit Californië (US) en Bonaire. De verwachting is dat we de netwerken zeker op de dinsdagavonden zullen uitbreiden waarbij veel nieuwe contact mogelijkheden ontstaan met

radioamateurs wereldwijd. Dankzij ASL is toegang ook mogelijk met b.v. simpele (goedkope) analoge portofoons of eventueel mobiele telefoons.

Verder is er nagedacht over het realiseren van activiteiten rond, LORA, CWtraining en QR100

December 2024

Terugblikkend op 2024 zijn er een aantal zaken in gang gezet die verder zullen worden opgepakt in 2025. De algemene trend van deze ontwikkelingen is een verdere professionalisering van het beheer van gezamenlijke voorzieningen zoals b.v. op onze “hoge locaties”, een traject dat met het oprichten van de Paul Sterk Stichting (PSS) in 2024 een mijlpaal heeft bereikt.

Onze afdeling A25 heeft op 4 december 2024 unaniem besloten het beheer van de bestaande en nieuw te ontwikkelen gezamenlijke voorzieningen op de huidige en mogelijk nieuwe locaties over te dragen aan de Paul Sterk Stichting. Hiermee wordt voortdurende kwaliteit van deze voorzieningen geborgd en worden veiligheidsrisico’s beperkt. Daarmee wordt ook een evenwichtiger en eerlijker toegang tot, en gebruik van, binnen en buiten de club ontwikkelde projecten geborgd.

Voor alle nieuw te ontwikkelen en bestaande voorzieningen geldt dat deze alleen in gebruik mogen zijn na toetsing aan het beleid van, en goedkeuring door, het bestuur van deze stichting.

Dit is een hele uitdaging omdat we, naast het op orde krijgen van het gebruik van de huidige locaties ook rekening moeten houden met ontwikkelingen op het gebied van de woningmarkt in Nederland de komende jaren. Zo hebben Woningcorporaties Zayaz en Joost onlangs plannen bekend gemaakt van nieuwbouw die sloop van onze al onze hoge locaties tussen nu en 2030 noodzakelijk maken. De stichting zal namens de afdeling deze ontwikkelingen nauw volgen.

Club en stichting gaan beleid maken om bij, nieuwe (technische) mogelijkheden en daaruit voortvloeiende projecten en initiatieven, maatschappelijke organisaties te betrekken. Denk aan b.v. diverse clubs, verenigingen en onderwijs. Dit kan bij het contact met de woningbouwverenigingen van invloed zijn om bij de bouw van nieuwe flats alsnog (weer) ruimten in gebruik te mogen nemen voor onze apparatuur. In ieder geval zal geborgde kwaliteit en veiligheid in gebruik daarvan altijd cruciaal blijken.

Namens A25 Den Bosch

Klaas Eldering PA1KE, voorzitter

HF Contesten

In het BRACnieuws van januari hebben we al uitgebreid aandacht geschonken aan de lol van contesten. In dit artikel gaan we in op het contesten zelf. We beperken ons hier tot HF contests. Contests op hogere banden werken meestal net even anders en dat is voer voor een toekomstig verhaal.

We gebruiken een prima artikel dat Jaap PA3DTR al eens heeft geschreven en we combineren dat met een interview dat we hadden met Willy PA3DRL. Beiden zijn ervaren contesters en leveren regelmatig punten voor het afdelingsklassement. Ik heb er, als iets minder ervaren contester, ook nog wat eigen ervaring aan toegevoegd.

Het geheel hebben we vertaald in een lijstje met tips / adviezen / suggesties. Doe er je voordeel mee!

Contesten dus.

Hoe begin je met contesten?

Als je nog nooit met een contest hebt meegedaan dan kan het spannend zijn om te beginnen. Doe je het wel goed? Maak je geen domme fouten? Kan je wel snel genoeg reageren? Wat als ik in de war raak?

Begin vooral met een kleine, korte contest. Direct volop meedoen met een CQWW of een ARRL DX contest is waarschijnlijk niet zo'n goed idee. Er zijn goede alternatieven voor de beginnende contester.

Ben je enigszins vertrouwd met cw dan is de QSO party van de Nederlandse Telegrafie Club (NTC) een leuke. Er is iedere maand een QSO party en die duurt maar een uur. Bovendien gaat het allemaal op lage snelheid en men doet rustig aan. Een aanrader. Zie https://pi4ntc.nl/ntcqp/

Andere voorbeelden zijn de RSGB 3.5MHz Club Championship Contests (1 ½ uur https://www.rsgbcc.org/hf/rules/2025/r80mcc.shtml) of de DIG QSO PARTY (2 uur, https://diplom-interessen-gruppe.info/downloads/dig-qso-party-kw/)

Een handige lijst met contesten vind je op https://www.contestkalender.nl/

Aarzel ook niet om een ervaren contester om advies te vragen. Misschien kan je een keer mee kijken of samen een contest oppakken.

Spullendingen

Succes in een contest hangt voor een gedeelte af van je hardware. Dus, je transceiver, de antennes die je gebruikt en je pjoeter.

Je antenne(s)

Als je een hf beam kwijt kunt en je wilt de energie en financiën investeren om zo'n ding op te hangen dan ben je in het voordeel. Het lijkt er wel op dat wat minder elementen in een contest een voordeel zijn.

Waarom? Met een twee- of drie elements beam naar het oosten heb je een grote openingshoek en bestrijk je het grootste gedeelte van Europa. Van Noorwegen tot en met Spanje. Een beam met meer elementen heeft een kleinere openingshoek en dus moet je vaker je antenne draaien. Dat kost tijd en je mist er stations mee.

De meeste mensen hebben geen ruimte voor een beam voor 40- of 80m. Een goed alternatief is een vertical, als je die kwijt kunt. Die heeft wel een lage opstraalhoek, waardoor je het risico loopt om de ons omringende landen te missen. Dat kost je dus multipliers. Dat los je op door ook een lage dipool voor die banden te gebruiken.

Heb je weinig ruimte of wil of kun je om een andere reden geen grote antenne ophangen dan is dat geen beletsel om te contesten. Met een endfed draad of een simpele dipool kan je toch een heel eind komen.

Draadantennes zijn altijd een goed alternatief. De slechtste smoes om niet mee te doen aan een contest op 80 en 40 meter is dat je er geen antenne voor hebt. Op zaterdagmorgen een draadje spannen en dat op zondagmiddag opruimen kan altijd. Vooraf bij de kachel even nadenken en dat oude antenneboek er bij pakken om te bedenken wat het beste werkt – doorbladeren van oude radiohobbytijdschriften werkt trouwens ook prima!

De meeste onder ons hebben geen ruimte voor een Beverage of full-size 160 meter antenne. Wanhoop niet: er zijn best situaties dat je met een te korte antenne prima kunt ontvangen en met een te korte antenne (of tijdelijk provisorisch opgehangen lange draad) met slecht rendement toch een behoorlijk aantal verbindingen kunt maken tijdens een contest. Wederom multipliers die je anders laat liggen.

Je transceiver

Sommige mensen hebben een hypermoderne transceiver met fancy snufjes, anderen doen het met minder. De ervaring leert dat je ook met een dertig jaar oude radio prima resultaten kunt bereiken. Ondergetekende heeft met een 2^{e} hands TS850 in de afgelopen PACC contest 1037 QSO's kunnen maken.

Als je toch de beschikking hebt over snufjes:

Een handig idee voor gebruik van een tweede VFO: Wanneer je in "search and pounce" mode de band afzoekt naar station gebruik dan beide VFO's op dezelfde band of zelfs als je twee verschillende antennes kunt gebruiken: twee verschillende banden. Door regelmatig af te wisselen kun je een station wat je nog niet gewerkt hebt omdat die het druk heeft even 'in de wacht zetten' en zo een hoog tempo van verbindingen per minuut vasthouden.

Het kan in een contest nogal een herrie worden door overvolle banden. Een goed filter doet dan wonderen. Voor cw is 500Hz wat breed. 100 Hz is weer erg weinig. Het optimum zit er tussenin. Voor

SSB geldt een optimum tussen de 1.8 KHz en 2.1 KHz. Moderne sets hebben een DSP middenfrequent waardoor je meer kunt variëren met de breedte van filters.

Heeft je set niet zulke fancy filter, dan zijn er ook bouwpakketjes voor audiofilters in de handel. Die zet je tussen je set en je hoofdtelefoon of externe speaker in en die kunnen toch een hoop herrie weghalen. Vooral als je lang achter je set zit is het een stuk minder vermoeiend.

Hoe sneller je van band kunt wisselen, hoe beter. Dat scheelt tijd. Alles wat je daarbij helpt is nuttig. Als je antennetuner niet automatisch werkt, weet dan in ieder geval welke stand voor welke band werkt. Dat geldt ook voor het tunen van de eindtrap in je set en voor een eventuele extra eindtrap. Zorg dat je een vaste procedure hebt om van band te wisselen en oefen die. Daar win je tijd mee.

Voorkom chaos en verwarring!

Het lijkt zo voor de hand te liggen en is een must voor alle stations: label je antennes, schakelaars en dergelijke. In het vuur van de strijd, suf van de slaap zit een ongeluk in een klein hoekje. Denk je op de beam te zitten maar in werkelijkheid op de dummy dan kost dat punten tot je het in de gaten hebt.

Je strategie

Yep, een contest vraagt om een strategie. Op welke band begin je aan een contest. Wanneer wissel je van band en hoe vaak doe je dat? In welke richting zet je je beam en wanneer ga je draaien? Wat tips.

Aantallen en multipliers

In de meeste contests is je score het aantal verbindingen vermenigvuldigd met het aantal multipliers (landen, regio's, prefixen, call area's etc.) Dat wil zeggen dat je de goede balans moet zien te vinden tussen veel stations werken (aantallen) en voldoende multipliers werken. Het is heel gemakkelijk om teveel tijd en energie aan het een of het ander te besteden. Dat gaat ten koste van je score.

Het is dus goed om naar multipliers uit te kijken, maar verzuim niet om tijdens het draaien over de band elk station wat je kunt werken ook te werken. Wees niet kieskeurig, want dat kan je al snel 20 tot 30 stations in je log schelen en daarmee een hoop punten.

Je kunt in een contest zelf CQ roepen (runnen) of reageren op de CQ van een ander (Search&Pounce). Runnen levert altijd een hogere rate (verbindingen per minuut) op. Dat is goed voor de aantallen, maar het gaat meestal ten koste van je multipliers.

Een goede strategie is om onder in een band te beginnen en omhoog te gaan draaien. Werk zoveel mogelijk van wat je 'onderweg' tegen komt. Kom je vrije ruimte op de band tegen, vraag dan of er gewerkt wordt (QRL? of "Is this frequency in use?") en ga runnen. Als je merkt dat het aanbod

minder wordt dan kan je overwegen om verder te draaien en weer S&P te doen. Ik ga zelf wisselen als ik langer dan 4 of 5 minuten geen reactie heb gekregen.

Wees realistisch!

Weet wanneer het geen zin heeft te blijven roepen naar een station. Hele volksstammen blijven hangen er roepen naar die ene multiplier. Niet doen: na 5 keer is het goed geweest: verder en zo nodig later nog eens proberen als de condities wel in je voordeel zijn of de pile up is afgezakt. Realiseer je dat jij niet hoort wat hij hoort: nog veel meer herrie!

Welke band en wanneer wisselen

Op welke band je begint hangt af van het tijdstip waarop de contest begint en welke banden er toegestaan zijn. Begin je 's nachts dan is 80m een goede keus. Daarna ga je naar de hogere banden. Begin je rond het middaguur, pak dan eerst de hogere banden en zak langzaam omlaag.

Wanneer van frequentie veranderen. Dit is één van de lastigste. Niet te snel is het devies. Het is soms net de aandelenmarkt waar je even moet wachten op je kans, wat rust of dat ene station… Tot 10 tellen en 5 minuten blijven plakken is een goede stelregel

Verdiep je voor de contest in de propagatie. Een prima resource daarvoor is Het HF Beacon monitoring station van Mark PA5MW. Zie: https://www.pa5mw.com/ Daar zie je in een oogopslag hoe de banden zich ontwikkelen en ook hoe dat de vorige dag is geweest. Vind je het bijvoorbeeld lastig om te bepalen wanneer je 's morgens van 80m of 40m naar de hogere banden moet verhuizen dan kan je op Mark's pagina realtime zien wanneer die open gaan. Dat geldt andersom ook. Goud waard!

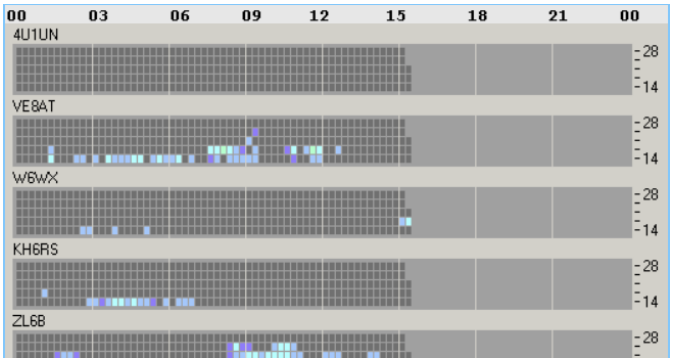

Bandgrenzen

Zoek de grenzen van de band Het is de bedoeling is je te houden aan bandplannen, maar het kan geen kwaad om ook aan de randen van de band te luisteren naar stations. Zeker in hele drukke contesten kun je daar je slag slaan en extra multipliers verdienen.

Luisteren

Eerst luisteren! Onderdruk de verleiding om een station meteen aan te roepen, als je niet zijn call zeker hebt en weet aan welk volgnummer hij toe is. Eerst luisteren geeft ook een goed inzicht in de manier van werken van het tegenstation: zit deze split? Wordt per regio gewerkt?

Pileups

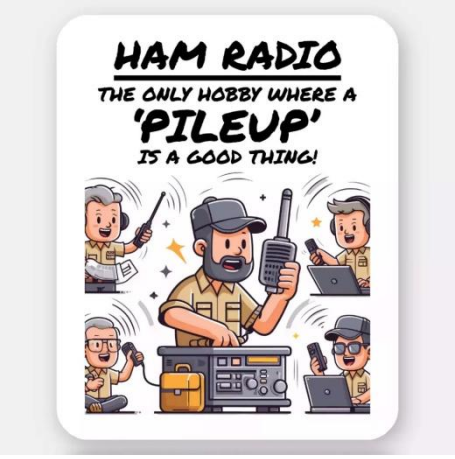

Beetje er naast en toch raak! Het klinkt logisch, probeer het maar eens. Als je een station in een pile up aanroept, dan kun je rustig iets naast de frequentie roepen. Als je jezelf in het tegenstation verplaatst: dat station pakt jou er dan eerder uit omdat je makkelijker te nemen bent en niet precies zero beat aanroept. Je klinkt net anders dan de anderen en dat valt op. Uitgezonderd stations met abnormaal veel vermogen of rare condities: met zijn allen hard roepen op één frequentie levert nooit succes op.

In de PACC contest kan het zomaar gebeuren dat je zelf een pileup voor je kiezen krijgt. Het resultaat is een kakafonie waarin niets meer te herkennen is. Wacht dan gewoon tot de herrie voorbij is. Er zijn meestal een of twee stations die net wat later zijn dan de rest en daarvan kan je dan vaak twee of drie karakters van de call meepikken. Herhaal die letters en wacht weer af. Het betreffende station komt dan alleen voor je terug en dan is het allemaal wel verstaanbaar.

Antennerichting

Heb je een beam voor de hogere banden dan is het tijdstip van de dag bepalend voor de richting waarin je die draait. Vanaf zonsopgang zet je je antenne naar het oosten / noordoosten. Dan werk je richting de zon en bereik je Oceanië, Azië, het Midden Oosten en (Oost) Europa. Ergens na de middag kan je je beam richting het westen zetten voor Noord- en Zuid-Amerika. Vanuit het zuiden komt in de praktijk meestal niet zo gek veel in een contest. Kijk ook hiervoor weer op het HF Beacon monitoring station van Mark PA5MW. Zie: https://www.pa5mw.com/. Daar zie je niet alleen welke band er open gaat, maar ook in welke richting.

CW snelheid

Er zijn contest stations in CW die roepen en verbindingen maken op ongelooflijk hoge snelheden. Vaak zitten ze eindeloos te roepen tot er een malloot is die in het krankzinnig hoge tempo dat ze hebben gekozen het aandurft een verbinding te maken. Jammer, want op een iets lagere snelheid hadden ze niet alleen meer verbindingen kunnen maken, maar ook die multiplier kunnen meepakken van het station waarvoor ze eigenlijk te zwak zijn.

Ook al beheers je een superhoge snelheid, overweeg toch om je snelheid te beperken. In de praktijk lijkt een snelheid tussen de 25- en 30 wpm optimaal te zijn, maar daarover verschillen de meningen.

Loggen

Gebruik liever geen klad papier. Het raakt vol, geeft verwarring en kost tijd om over te nemen in het log. Bovendien kunnen pennen weigeren, potloden afbreken en ga zo maar door. Meteen loggen is het best – maar dan wel op een rock solid computer.

Zorg dat je systeem stabiel is, na elke entry de data opslaat, regelmatig back-up draait, er tegen kan als de elektravoorziening uitvalt en tegen HF in de omgeving kan (eerst uittesten dus!).

Je kunt tegenwoordig in geen enkele contest meer terecht met een handgeschreven log. Men verwacht een digitaal log dat meestal in Cabrillo formaat moet zijn. Train jezelf dus in het direct loggen op je computer.

Er zijn meerdere contest logprogramma's in omloop. N1MM is wel een beetje de standaard geworden. Zie https://n1mmwp.hamdocs.com/ Het is ook gewoon een prima stuk software dat geschikt is, of geschikt te maken is, voor zo'n beetje alle enigszins bekende contesten.

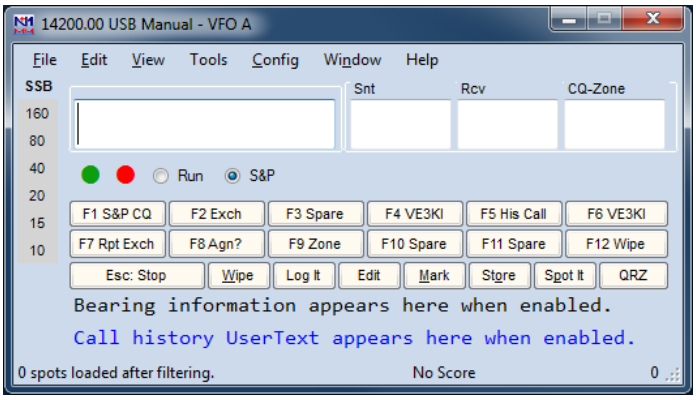

Werk je in cw, dan kan je je computer koppelen aan je transceiver. Het voordeel is dat je dan al je standaard uitwisselingen zoals CQ test, call van je tegenstation, rapport en serienummers vanaf je toetsenbord kunt doen. Dat maakt het contesten een stuk minder vermoeiend, zeker als je lang achter je set zit.

Je hebt daarvoor niet persé een moderne transceiver met een CAT interface nodig. Er zijn kabels in de handel waarmee je je computer via een USB aansluiting kunt verbinden met de 'key' aansluiting van je set. Een goed voorbeeld is deze: https://shop.technofix.uk/usb-cw-morse-code-keying-cable-with-opto-isolator

Als je handig bent dan kan je hem natuurlijk ook zelf maken.

Het is handig om voorafgaand aan een contest te oefenen met het loggen op je computer. Zorg dat je de werking van de functietoetsen in je vingers hebt, dat voorkomt verwarring tijdens een contest. Er is goede oefensoftware beschikbaar, zoals MorseRunner. Zie: https://dxatlas.com/MorseRunner/

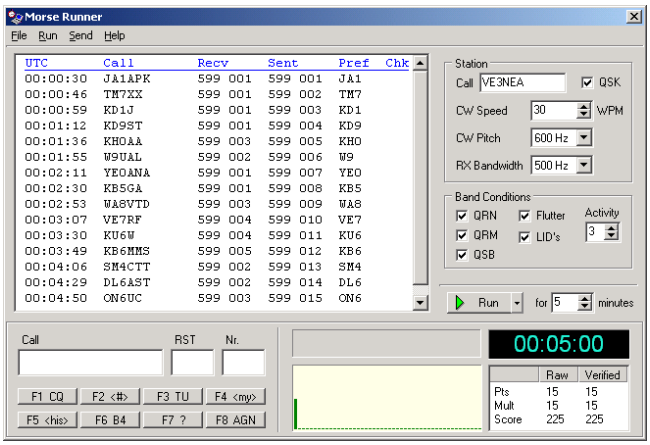

Concentratie.

Een lastig aspect in contesten is het vasthouden van concentratie zodat je geen fouten maakt. Het vergt behoorlijk wat om uren achter elkaar geconcentreerd te blijven.

Neem af en toe wat gas terug als je moe wordt en neem op tijd een koffie of thee pauze. Even de shack uit en 5 minuten de frisse (avond- of zelfs nacht-) lucht in doet wonderen.

Wel eens gedacht over de stoel in de shack? Raar idee dat sommigen onder ons meer dan 10k uitgeven aan zendontvangers, antennes en computers om vervolgens op een kruk of doorgezakte stoel achter de sleutel of microfoon te kruipen. Er is geen speciale klasse of multiplier voor, maar een goede stoel zal al die uren dat je er op zit in de contest echt opleveren, en anders wel de andere uren die je in se shack zit, HI.

Slapen als een roosje, maar op tijd achter het … Niets is zo fijn dan na een lange week en een zaterdagavond het bed op zoeken en ontspannen in slaap vallen. Zorg er voor dat het niet uit de hand loopt: er is niets tegen het zetten van twee wekkers en het slapen op een bank vlak bij of in de shack. Vooraf even kijken op de alarmklok helpt ook om je niet te laten foppen door de standen AM of PM…(en de overgang naar zomer of wintertijd.

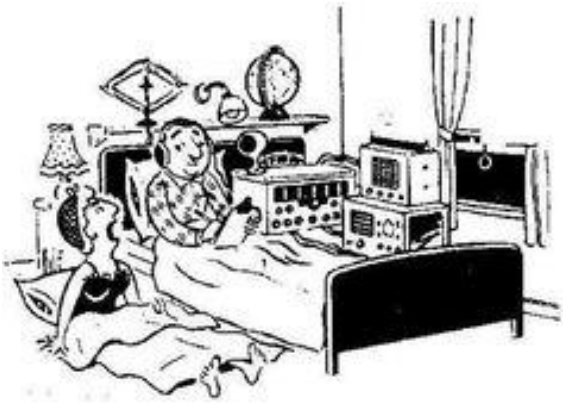

Koffie! Je weet wat er gebeurt als je zwarte koffie drinkt? Ja… de meeste onder ons hebben dan problemen om direct er na te slapen. Dus even geen koffie op vrijdagmiddag, vrijdagavond vroeg te bed en zaterdagmorgen die kop koffie bij de start van de contest om 0000Z -en hoppa: dat levert punten op!

De kunst van het roepen

Veel stations gebruiken tegenwoordig een automatische CQ-caller of papegaai. Heel mooi maar let op dat je call goed te horen is – het gaat niet om de woorden CQ of contest maar je call, zowel gespeld als gewoon gesproken. Ik heb eens een kwartier zitten luisteren naar een Italiaan die er een puzzel van maakte. Toen ik hem aanriep kwam er ook iemand met een totaal andere stem retour wat hilarisch was.

Background info

Er zijn contesten waarbij het zaak is vooraf wat achtergrondinformatie in je hoofd te stampen. Een voorbeeld: een deel van de CQ contesten maakt gebruik van het uitwisselen van zones. In dat geval is het best handig om te weten welke prefixen in welke CQ-zone horen. Je kunt daardoor checken of wat je hoort klopt en zo laat je punten en multipliers niet liggen. Wees je er bewust van dat met de moderne software die contest managers gebruiken de wederzijdse rapporten 1 op 1 met elkaar worden vergeleken. Gissen en gokken werkt dus niet (meer).

Spelregels veranderen

Het lijkt sterk, maar toch gebeurt het. Die contest waar je al jaren aan mee doet heeft ineens een nieuwe regel ingevoerd. Heel vervelend als je daar pas achter komt tijdens of zelfs na het contesten. Daarom: check altijd ruim van tevoren de spelregels: ze kunnen veranderen.

Correct horen en noteren

Analyses van ingediende logs laten al jaren zien dat het niet correct horen en noteren van roepnamen de grootste foutenbron is waardoor je punten mist. Daarom; altijd de roepnaam van het tegenstation herhalen of, wanneer het tegenstation die herhaalt controleren. Al lijkt het overbodig: routine om dat wel te doen levert je al snel een hoger percentage juiste roepnamen en rapporten op.

Datzelfde geldt natuurlijk ook voor het correct opnemen van de contest exchange. Dus het volgnummer, de zone of whatnot. Ook hier geldt dat contest managers software gebruiken die wederzijdse rapporten 1 op 1 met vergelijken. Gissen en gokken werkt dus niet (meer).

'Gracias por el multiplicador'

Hoe is je Spaans? Weet dat het een wereldtaal is. Als je kunt tellen in het Spaans kun je ook verbindingen maken in het Spaans in een contest. In Europa pak je zo een hoop stations in het zuiden mee, op HF met wat mazzel een half of meer continent inclusief de multipliers!

SHRT = BTTR… UR 599TT5

Vermijd het zenden van onnodige informatie, zeker in CW. In een contest gebruiken we afkortingen voor langere cijfers

Het cijfer ‘0’ wordt ‘T’

Het cijfer ‘1’ wordt ‘A’

Het cijfer ‘9’ wordt ‘N’

Weet dat je tegenstations dit waarschijnlijk ook doen, dus raak niet in paniek als je een rapport 5NN AT5 krijgt. Dat betekent dus 599 105.

Luister maar eens naar de stations met hoge volgnummers: dat zijn echt niet alleen stations in de klasse Multi Multi, maar ook vaak slimme operators die minimalistisch informatie uitwisselen en héél scherp en alert luisteren.

Roep met passie (maar niet te veel)

Er zijn een hele hoop manieren om op te vallen als je in een pile up een station roept. Wees helder met je stem en leg er wat passie in zonder te overdrijven. Aanroepen als of je met tegenzin je schoonmoeder om attentie vraagt gaat natuurlijk nooit werken.

Lees en leer!

Het loont altijd de moeite om ervaringen van contest clubs in bepaalde contesten te lezen: hoe pakten zij het aan, welke stations werkten zij en wat waren hun ervaringen. Nieuwsbrieven lezen dus of op bezoek gaan en vragen stellen. Als je het plezier deelt zijn er geen geheimen en kun je sportief met elkaar de uitdaging aangaan – daar gaat het om!

Een tip: Kijk en luister eens naar het YouTube kanaal van W1DED. https://www.youtube.com/@w1dedworldwidehamradio Hij interviewt regelmatig ervaren contesters en er komt een weelde aan tips en adviezen voorbij waar je je voordeel mee kunt doen.

Cluster Kolder

Werk je assisted (doordat je meekijkt op het DX-cluster): verifieer dan de call van het station voor je het werkt én logt. Hier ontstaan veel fouten door te snel met de cluster kolder mee te gaan – dat kost tijd en punten!

Ont-clustering

Tegenwoordig zit iedereen op het cluster te loeren. Probeer het eens een week zonder en vind de DX en multipliers zelf met de hand en oren. Dat betekent meer draaien, weten hoe je ontvanger werkt, scherper luisteren dus geduld. Je zult verbaasd staan dat je bij sommige multipliers de eerste bent en merken dat zonder pile up het heerlijk is om punten te verzamelen

Beetje variatie trekt aandacht

Probeer eens een beetje te variëren bij het spellen van je call. Scherpe korte woorden zijn soms veel effectiever, United werkt soms beter dan Uniform, Denmark soms beter dan Delta, Mexico soms beter dan Mike. Zoals zo vaak: verplaats je in het tegenstation dat in die hele brij maar net jouw call er uit moet vissen, maar maak het niet te bont en blijf bij de bekende ‘kreten’.

Als laatste

Contesting is er, net als de rest van onze mooie hobby, om plezier te hebben. Het is tenslotte maar een liefhebberij. Zorg dat het geen halszaak voor je wordt om hoog te eindigen. Als de lol eraf is dan ga je lekker iets anders doen. Have fun! René PA3GPX

EuCW Activiteit “Snakes and Ladders”

Rondstruinend op een populair medium kwam ik iets tegen dat voor jullie best wel interessant kan zijn. Zeker voor al degenen die hun tenen aan het nat maken zijn met CW.

Ik weet niet precies hoever de cursus is en of alle letters en cijfers al de revue gepasseerd zijn zodat een QSO ook gaat lukken, maar het gaat hier om een doorlopende contest met 3 regels waarvan 1 regel heel hard is: Je moet minimaal 1 CW QSO per maand maken.

De andere 2 regels zijn al een stuk simpeler en mag je hulp bij krijgen....

Meer informatie:

https://www.eucw.org/nlsl3.html

Bij snel lezen snap ik van de score geen ene hout, maar uiteindelijk gaat het toch om het meedoen? Ik zie nu trouwens ook dat 2m een band is in deze contest – mijn eigen argument dat ik niks doe op gelijkstroombanden gaat dus niet op.

Doe er je voordeel mee, weer een reden om eens aan het FT8/digi geweld te ontsnappen. Er is meer dan digitaal.

73, Catharinus PE1AHX

Een toffe QSL kaart

Ik vind QSL kaarten ontzettend leuk. Dat was al zo toen ik in 1980 voor het eerst op de 27Mc aan de slag ging en daar is in al die jaren weinig aan veranderd. Ik kreeg deze week een bijzonder exemplaar binnen. Het is niet mijn eerste kaart uit Antarctica, maar ze blijven toch speciaal.

Dat ik vanaf mijn zolderkamer een wisselspanninkje op een draadje zet en dan gehoord wordt op de Zuidpool blijft voor mij de magie van radio. Al krijg je dat aan jongere mensen meestal niet meer uitgelegd. :)

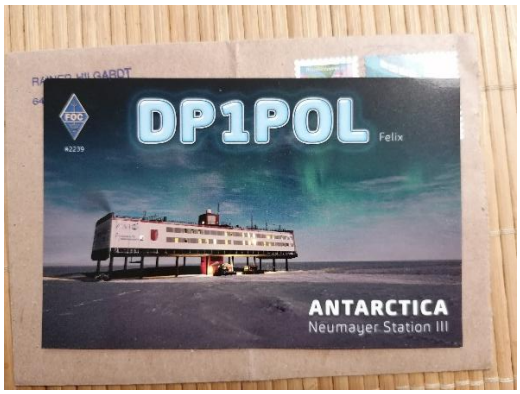

Heb je ook een leuke of bijzondere QSL kaart ontvangen? Stuur me een foto dan publiceer ik die in het BRACnieuws.

73, René PA3GPX

Colofon

Voorzitter:	Klaas Eldering PA1KE
Secretaris:	Felix Arons, PD0FLX felix.arons@gmail.com
Penningmeester:	penningmeester: => Willem Jan Buitehuis PA1WB. IBAN no: NL17 INGB 0002 2576 80 t.n.v. VERON afdeling 's-Hertogenbosch pa1wb@veron.nl , aspirant penningmeester Jan Schutte PE1NFT
Lid	Claudia Tamis PA5CT: beheerster van de clubcall PI4SHB
Lid	Hendrik Oosterhuis PA3GYK, coördinator repeater locaties e.d.
Clubhuis:	Sjef PA3ESD Het clubhuis is geopend op woensdagavond 20.00 uur, zaaltje 5 (knutselen, experimenteren, onderling QSO) Op de leestafel zijn er diverse amateurbladen aanwezig. Adres clubhuis: Soc. Cultureel Centrum "De Helftheuvel" Helftheuvel passage 115 5224 AC Den Bosch Telefoon: 073 - 6217973
Vossenjacht	Jan PE1MQL, Johan PA3HGU
Kascontrole	Peter PD1KPS; Catharinus PE1AHX reserve Jan PE1MQL
Ontvangst nieuwe leden	Het bestuur
Vlooienmarkt	Stichting BRAC (zie www.radiovlooienmarkt.nl) **momenteel op non-actief.**
Afdelingsstation	PI4SHB beheer: Claudia Tamis PA5CT ; De ronde van zondag om 11.30 uur op 145.250 Mhz wordt op dit moment geleid door Peter Linden PD9ENP
QSL-manager	Hans PA3BZR .(geen afdelingsactiviteit)
repeaters	Albert PA3GCO; 70 en 23 cm en Beau Groenendaal PD9BG APRS - Coördinatie: Paul Sterk Stichting
Website	Webmaster: Hendrik PA3GYK url: https://a25.veron.nl
Morse telegrafie training	René Voortwist PA3GPX - 2x per maand om 19:30 in Soc. Cultureel Centrum "De Helftheuvel" Helftheuvel passage 115 5224 AC Den Bosch. Voor informatie: rvoortwist@home.nl
Braknieuwsredactie	René Voortwist PA3GPX NCB laan 23, 5462GA Veghel E-mail: rvoortwist@home.nl 06 208 947 81 Artikelen voor het komende BRAC nieuws kunnen t/m het laatste weekend van de maand ingeleverd worden. De redactie behoud zich het recht voor om, altijd in overleg met de auteur, artikelen aan te passen.